Analysera en webbplats - Systembolaget

Syfte:

Webbplatsen är en e-handelsplattform där syftet är att sälja alkoholhaltiga drycker runtom i Sverige. Systembolaget är en central del av Sveriges alkoholpolitik och har monopol över hela landet. Deras principer handlar om att ta hänsyn till folkhälsan och de har tre viktiga punkter som de följer.

- 1.Priset på alkoholen
- 2.Begränsad tillgång
- 3. Restriktiva regler för marknadsföring

De vill då inte marknadsföra för mycket utan det de marknadsför är snarare att handla ansvarsfullt för att i princip hålla nere på försäljningen. På Systembolagets webbplats finns en officiell sida, "om systembolaget", där det beskrivs hur viktigt det är att hålla försäljningen nere samt deras professionella kompetens och service i butikerna.

Målgrupp:

Webbplatsen riktar sig främst till människor som är över 20 år då det finns en policy som kräver att man måste ha fyllt 20 för att få lov att handla på Systembolaget. Men det ger oss en väldigt bred målgrupp, så vi smalnar ner det lite till. Främst så hör det till de som har intresse för alkoholhaltiga drycker. För att dra det ännu längre så kan man gruppera målgrupperna och säga att de riktar in sig på festliga sammanhang, finsmakare och de vardagliga stunderna för att förgylla maten.

Jag pratar då om att festliga sammanhang förekommer lite då och då i våra liv som kan vara stora fester, såsom studenter, eller mindre fester som en enkel födelsedagsmiddag. Vi har människor som har större intresse för exempelvis olika sorters viner och är även med i föreningar, kurser och tävlingar för att lära sig mer om de olika dryckerna. Till sist så har vi de som avnjuter ett glas till middagen en fredagskväll. Genom att kombinera dessa grupper, når webbplatsen både tillfälliga konsumenter och mer engagerade entusiaster.

Navigering:

Det finns viktiga saker att tänka på hos en webbplats för att den ska kännas pålitlig och trovärdig. Under årens gång så har det mer och mer byggts fram en riktlinje på hur man styr upp en webbplats, både för trovärdigheten, men också för enkelhetens skull. Man ska enkelt kunna navigera runt på en hemsida, utan större komplikationer att hitta det man söker. Genom att ha en header med navigering, logga och sökmotor ger det en tydlig trovärdighet

som är vad man finner hos de flesta hemsidorna nuförtiden.

För Systembolagets navigering i desktopvy så har vi sen sektionen i toppen av hemsidan. En sökmotor för att kunna söka på den vara man är ute efter och där man även får med sökförslag när man börjar skriva på tangentbordet. Det är ett stort hjälpmedel som många hemsidor använder sig av idag. Vi har en meny där man kan logga in, öppettider, kundservice och den traditionella varukorgen som finns på en e-handelssida.

Undertill har vi en större meny där man kan klicka sig in på flikar som "Vin" eller "Alkoholfritt" för att filtrera ytterligare. Klickar man vidare på en av flikarna så får man även fram en sidomeny till vänster med filtreringsfunktion.

I mobilvy brukar det vara vanligt att använda sig av en så kallad "hamburgermeny" som är den meny man byggt upp i desktop i headern. För Systembolaget så är det inget undantag. I headern finns loggan i vänster hörn, till höger ligger en sök ikon, logga-in knapp, varukorg och hamburgermeny med tydliga ikoner. Detta ger även en användarvänlighet då man får en tydlig ikon som berättar vad det är man klickar sig till. Med hjälp av navigeringen i headern som leder till olika underflikar som hjälper en att ta sig närmare sitt mål, så är det en styrka då man inte skriver ut alla flikar på samma gång. Om man har för många flikar på samma rad, så skulle det vara överväldigande för de flesta att försöka hitta det man är ute efter och det underlättar därför att hålla det så enkelt som möjligt med olika underflikar för att ta sig närmare till målet.

Jag skulle säga att navigeringen är logisk och tydlig på webbplatsen för någon som är van vid att besöka hemsidor. Men skulle man be en person som aldrig använt internet tidigare så tror jag även då att det skulle vara möjligt att uppfatta och navigera runt på hemsidan.

Bilder:

Bilder på en hemsida är något alla hemsidor använder sig av. Som man brukar säga, så "säger en bild mer än tusen ord" och kan därför ge stora intryck för användaren. Systembolaget är inte annorlunda och använder sig av bilder för att förtydliga budskap, såsom en bild på en tallrik med mat med texten "Vad passar till maten"?

Med en e-handelsplattform är det även en fördel att ha bilder på de produkter man säljer så att man tydligt visar vad det är man köper.

Tillgänglighet:

Som jag nämnde tidigare så använder Systembolaget sig av tydliga ikoner för att förtydliga vad det är man klickar på. Detta underlättar för folk som kanske har dyslexi och det ger även en förbättrad användar-möjlighet. Med en

"pointer" som visas istället för den klassiska muspekaren, visar det att fältet man är på är klickbar. Detta är mycket vanligt och skapar också en tydlighet för många.

Går man in på utvecklingsverktyget för att navigera runt de olika Elementen, så kan man se att de använder elementen på ett tydligt sätt, med "Systembolaget" i H1-element och "välkommen till" i p-element.

Tillgängligheten för bilder är också bra med bilder som har tydliga alt-texter med exempelvis "Person håller i sin mobil och använder tjänsten Min smakprofil". Med dessa möjligheter, såsom tydliga element och alt-texter på bilder, underlättar det för en synskadad person att använda sig av exempelvis "Narrator", som är ett verktyg som kan läsa upp innehållet på en hemsida, och nyttja hemsidan.

Det finns heller inga konstigheter att förstora texten på Systembolagets hemsida, samt att navigera med hjälp av tangentbordet.

Systembolaget har även en egen flik där de berättar om tillgängligheten för deras hemsida. De förklarar tydligt att de vill vara tillgängliga för alla så gott som möjligt. De förtydligar också att de är medvetna om vad som behöver jobbas på och har en tillgänglig lista på vad som skulle kunna förbättras redan nu för tillgängligheten. Det är något man kan uppskatta, att de är mån om deras brister, och jobbar på det för att förbättra hemsidan för alla. Här är några få punkter från listan:

- 1. Filtreringen på Lediga jobb fungerar inte med tangentbordet.
- 2. Utfällbara fält saknar korrekt kodelement.
- 3.En länk för att gå till sidans huvudinnehåll saknas.
- 4. Fokus vid navigering med tangentbord kan förbättras.

Dessa punkter är några saker som jag själv inte lagt märke till under tiden som jag har undersökt hemsidan. Så, trots att jag har gjort en överblick och tyckt att allt jag själv har granskat ser bra ut, så finns det detaljer att hitta och förbättra. Det bevisar för mig hur stor en webbplats kan vara och hur mycket jobb som ligger bakom för att få en enda webbplats att bli så bra som möjligt.

Responsivitet:

Med hjälp av utvecklingsverktyget kan jag se att mobilvyn och större surfplattor fungerar utan problem för Systembolagets hemsida. Ändrar man webbfönstrets storlek så följer input-fältet med, och minskas, i samband med att fönstrets storlek ändras.

Länkar:

- [1] Systembolaget "Startsidan", Systembolaget, n.d. [Online]. Available: https://www.systembolaget.se/. [Hämtad: 5-Sep-2025].
- [2] omsystembolaget "systembolaget explained", n.d. [Online]. Available: https://www.omsystembolaget.se/english/systembolaget-explained/ . [Hämtad: 5-Sep-2025].
- [3] omsystembolaget "tillgänglighet", n.d. [Online]. Available: https://www.omsystembolaget.se/tillganglighetsberattelse-for-omsystembolaget.se/. [Hämtad: 5-Sep-2025].